

Vougonu dzeja, protams, ir trešā sliktākā Visumā. Otrā sliktākā ir tā, ko raksta ezgoti no Krijas. Kamēr viņu Dzejas maģistrs Rukšņnieks Uzpūtīgais deklamēja savu dzejoli «Oda zaļas tepes gabaliņam, ko es kādā vasaras vidus rītā atradu savā padusē», četri klausītāji nomira no iekšējas asiņošanas, un Vidusgalaktikas mākslu piekukuļošanas padomes prezidents izdzīvoja tikai tāpēc, ka nogauza vienu no savām kājām. Kā stāsta, Rukšņnieks «bija vīlies» dzejoļa uzņemšanā, un viņš grasījās uzsākt savas divpadsmit grāmatas garās episkās poēmas lasījumu, kura nosaukta par «Maniem iecienītākajiem vannā iešanas burbuļiem», kad viņa paša resnā zarna, izmisīgi cenšamās izglābt dzīvību un civilizāciju, caur kaklu uzlēca taisni augšā un žņaudzot apvijās ap viņa smadzenēm.

Vissliktākā dzeja no visām gāja bojā kopā ar tās radītāju Polu Nensiju Milstoni Dženingsu no Grīnbridžas, Eseksā, Anglijā planētas Zeme sagraušanas laikā.

Vougons izbrīnīts sarauca uzacis, kas veiksmīgi aizēnoja viņa degunu un tādējādi nebija slikta lieta.

– Nu labi... – viņa sīcošajā balsī ieskanējās pamatīgs pārsteigums.

– Ak jā, – sacīja Arturs, – es domāju, ka daži no metafiziskajiem izteiksmes līdzekļiem bija patiešām sevišķi iespaidīgi.

Fords turpināja blenzt uz viņu, lēnām sakārtojot savas domas atbilstoši šai pilnīgi jaunajai koncepcijai. Vai patiešām viņi spēs izklūt no šīs ķezas tik nekaunīgā veidā?

– Jā, turpini, turpini... – aicināja vougons.

– Ak... un ē... arī interesanti ritma paņēmieni, – turpināja Arturs, – kas šķita radām kontrapunktu... ē... ē... – viņš sastomījās.

Fords riskēja un metās viņu glābt: – Kontrapunktu dzejnieka līdzcietīgās dvēseles... ē... – viņš arī sastomījās, bet Arturs atkal bija sagatavojies.

– ... cilvēcīgumam...

– *Vougonīgumam*, – Fords viņam uzšņāca.

– Ak jā, vougonīgumam (piedodiet) pamatā esošās metaforas sirreālismam, – Arturs sajuta, ka viņš tagad ir finiša taisnē, – kas lietpratīgi izmantota dzejoļa uzbūves paņēmienos, lai sublimētu šo, pārsniegtu to un izlīdzinātos ar vēl kaut kā būtiskajām dihotomijām, – (viņš bija sasniedzis triumfējošu kreščendo...) – un klausītājam ir radīts dziļš un spilgts ieskats tajā... tajā... ē... – (... kas piepeši viņu atstāja). Fords metās palīgā ar *coup de grâce**:

– Tajā, lai kas tas arī būtu, par ko bija dzejolis! – viņš brēca. Un klusi nočukstēja: – Labi darīts, Artur, tas bija ļoti labi.

Vougons viņus rūpīgi nopētīja. Vienu brīdi viņa rases sarūgtinātā dvēsele jutās aizkustināta, bet tad viņš nodomāja, nē – pārāk

* *Coup de grâce* (franču val.) – burtiski: «žēlsirdības dūriens (sitiens)» (ar ko nonāvē ievainotu dzīvnieku vai cilvēku, lai tas nemocītos). *Tulkošanas piez.*

maz, pārāk vēlu. Viņa balsī ieskanējās tāds tembrs kā kaķim, kas ielaiž nagus neilonā.

– Tātad jūs sakāt, ka es rakstu dzeju, jo aiz manas zemiskās, bezjūtīgās, cietsirdīgās ārienes vienkārši slēpjas vēlme tikt patiesi mīlētam, – viņš sacīja. Un ieturēja pauzi. – Vai tā ir tiesa?

Fords nervozi iesmējās.

– Nu, es domāju, ka jā, – viņš sacīja, – vai tad mēs visi, dziļi sevī, zināt... ē...

Vougons piecēlās.

– Nē, nu tu pilnīgi un galīgi kļūdieš, – viņš sacīja, – es rakstu dzeju, tikai lai tajā izpaustu savu zemisko, bezjūtīgo, cietsirdīgo ārieni. Es izmetīšu jūs no kuģa šā vai tā. Apsardze! Aizvest cietumniekus uz lūku numur trīs un izsviest viņus ārā!

– Ko? – kļiedza Fords.

Milzīgs, jauns vougonu sardzesvīrs paspēra soli uz priekšu un ar savām milzīgajām, ļumīgajām rokām izrāva abus cietumniekus no siksnām.

– Tu nevari izmest mūs kosmosā, – brēca Fords, – mēs cenšamies uzrakstīt grāmatu.

– Pretošanās ir veltīga! – viņam uzkliedza vougonu sardzesvīrs. Tā bija pirmā frāze, ko viņš bija iemācījies, kad pievienojās vougonu apsardzes korpusam.

Kapteinis nevēriģi noskatījās šajā izklaidē un tad novērsās.

Arturs ar mežonīgu skatienu lūkojās visapkārt.

– Es negribu mirt tagad! – viņš brēca. – Man vēl joprojām sāp galva! Es negribu doties uz debesīm ar sāpošu galvu, jo tad es būtu briesmīgi saudzis un man tas nedarītu prieku!

Sardzesvīrs viņus stingri sagrāba aiz kakla un, godbijīgi paklanīdamies sava kapteiņa mugurai, abus protestējošos vīriešus nostūvēja no komandtiltiņa. Tērauda durvis aizvērās, un kapteinis atkal

palika viens pats. Viņš klusi dūņojas un, vieglītēm pāršķirstīdams savu piezīmju grāmatiņu ar dzejoļiem, domīgi runājās ar sevi.

– Hmmmmm, – viņš sacīja, – *kontrapunkts pamatā esošās metaforas sirreālismam...* – Viņš brīdi to apdomāja un tad, nežēlīgi smaidīdams, aizvēra grāmatu.

– Nāve viņiem nav pietiekami bargs sods, – viņš sacīja.
